

Mälardalens högskola
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-21
Reg.nr 641-1217-11

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Högskoleverket beslutar att ge Mälardalens högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnet matematik.

Högskoleverket beslutar att avslå Mälardalens högskolas ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena franska, spanska och tyska.

Ansökan och ärendets hantering

Mälardalens högskola har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena matematik, franska, spanska och tyska.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad och Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet. Därutöver har professor Karsten Froberg, Syddansk universitet; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; Ph. Lic. Anita Moilanen, Jyväskylä universitet; Ph. Lic. Anne Männikkö, Åbo universitet och professor Roger Säljö, Göteborgs universitet bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan. Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk samt engelska, men avlogs för ämnena matematik och historia. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnet matematik. Lärosätet inkom dessutom 14 oktober 2010 med en ansökan avseende ämnena franska, spanska och tyska, för vilka man tidigare inte har prövats (reg.nr. 641-5688-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan för matematik presentera nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömarens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömarens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå den tidigare ansökan för ämnet matematik utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. Den samlade bedömningen med avseende på ämnet matematik bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömarens grupp har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömarens samlade bedömning är att Mälardalens högskola har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnet matematik. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att lärosätet vidtagit relevanta åtgärder för att komma till rätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Bedömarens samlade bedömning är att Mälardalens högskola inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena franska, spanska och tyska. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Mälardalens högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnet matematik.

Högskoleverket beslutar att avslå Mälardalens högskolas ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena franska, spanska och tyska.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Sara Monaco och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömagruppens yttrande 2011-06-21

Mälardalens högskola – ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan¹

Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk samt engelska, men avslogs för ämnena matematik och historia. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnet matematik. Lärosätet har dessutom inkommit med en ansökan avseende ämnena franska, spanska och tyska, för vilka man tidigare inte har prövats.

Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå ansökan för ämnet matematik utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. Den samlade bedömningen med avseende på ämnet matematik bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Till grund för beslutet den 18 januari 2011 låg bedömningen att lärosätet har förutsättningar att ge undervisning med tillfredsställande kvalitet i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det har inte funnits anledning att revidera denna bedömning och därför görs ingen förnyad bedömning av den utbildningsvetenskapliga kärnan i detta yttrande.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

I ämnet matematik är antalet lärare tillräckligt i förhållande till utbildningens planerade omfattning och det finns en god kontinuitet, med många tillsvidareanställda lärare. I den nya ansökan redovisas en vetenskaplig kompetens i matematik som är tillräckligt bred och djup för inriktningen mot arbete i gymna-

¹ Sökta ämnen: matematik, franska, spanska och tyska.

sieskolan. Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är god, med en liten, men livaktig forskningsmiljö. Det finns också en god balans mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet.

I ämnena franska, spanska och tyska är det totala antalet lärare och antalet tillsvidareanställda av dessa tillräckligt i förhållande till utbildningens planerade omfattning, trots att majoriteten av lärarna i franska har visstidsanställningar på deltid. I alla tre språkämnen är den vetenskapliga kompetensen i språk och litteratur tillräcklig för den planerade undervisningen. Däremot saknas tillräcklig vetenskaplig kompetens i ämnesdidaktik i samtliga tre språkämnen. Lärarna ägnar sig inte heller i tillräcklig utsträckning aktivt åt forskning med tydlig ämnesdidaktisk relevans. Samarbetet inom forskningsmiljön för språk- och litteraturredidaktik är ännu alltför outvecklat. Om man bortser från avsaknaden av tillräcklig ämnesdidaktisk kompetens, finns en god balans mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet.

Lärosätet har påbörjat ett omfattande program för kompetensutveckling, särskilt vad gäller ämnesdidaktisk kompetens. Inom språkämnen är det dock än så länge ganska svagt utvecklat, även om det sammantaget avsatts rimligt med tid för forskning och kompetensutveckling för de involverade lärarna i dessa ämnen, liksom i matematik.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i ämnet matematik, men inte tillfredsställande i ämnena franska, spanska och tyska.

Utbildningsmiljö

Totalt sett finns det en god forskningsmiljö i anknytning till lärarutbildningen, särskilt inom den av högskolan prioriterade profilen didaktik och interkulturell kommunikation. Här finns forskningsgrupper som ingår i nationella och internationella nätverk. Den interkulturella profilen har satt tydliga avtryck i delar av utbildningen.

Som helhet ges utbildningen i en forskande miljö som av allt att döma även tillhandahåller goda förutsättningar för att utveckla ett kritiskt och kreativt förhållningssätt.

Organisationen för verksamhetsförlagd utbildning bedöms vara välfungerande, med bra samarbete med kommunerna och med handledarna. Det finns en genomtänkt strategi för placering och innehåll.

Det finns en del pågående samarbeten inom regionen och med andra lärarutbildningar, såväl nationellt som internationellt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen är tydligt strukturerad och innehåller mål utformade i överensstämmelse med examensordningen.

Kursplanerna för matematik, franska, spanska och tyska innehåller tillräckligt tydliga angivelser av relevanta mål och tillräcklig information om innehåll och uppläggning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

Mål och innehåll i matematik och matematikdidaktik är relevanta och avvägningen mellan ämne och ämnesdidaktik rimlig. Det finns en klar progression inom både ämnet och ämnesdidaktiken. Kurslitteraturen är varierad och på en lämplig nivå. Underlaget tillåter däremot ingen tydlig bedömning av undervisnings- och examinationsformer.

Trots vissa oklarheter rörande det konkreta genomförandet av delmoment och examination av dessa är innehållet och uppläggningsformen huvudsakligen relevant i förhållande till examensmålen i alla tre språkämnen franska, spanska och tyska. Ämnesdidaktiken är integrerad i ämnesstudierna, men det ämnesdidaktiska innehållet är inte fullt utvecklat. Kurslitteraturen är generellt aktuell och relevant, och det ingår också ämnesdidaktisk litteratur. Vad gäller ämnet tyska är dock andra tyskspråkiga länder än Tyskland svagt representerade i litteraturlistorna. Ämnena är på detta stadium inte planerade som förstaämnen, vilket gör progressionen svårbedömd.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i ämnena matematik, franska, spanska och tyska.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Kraven dokumenteras i kurshandböcker och det finns rutiner för hur de ska komma till studenternas kännedom.

Lärosätet har visat att det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Mälardalens högskola har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med till-

fredsställande kvalitet i ämnet matematik. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för detta ämne.

Vår samlade bedömning är att Mälardalens högskola inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena franska, spanska och tyska. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan för dessa ämnen.

I bedömargruppen ingår följande ledamöter:

Universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad/Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet.